

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETNO XII., ST. 84 — CENA 10 DIN

KRANJ, 26. OKTOBRA 1959

POCASTITIEV SPOMINA IVANA MILUTINOVICA

Na grobnični narodni herojev na Kalamedanu v Beogradu, v kateri so tudi posmrtni ostanki člana politbiroja KPJ Ivana Milutinovića, so v petek, ob 15-letnici tragične smrti tega velikega revolucionarja, položili številne vence.

— Ob tej priložnosti so odkrili pred osmemletico v vasi Vlšnjici v beograjskem okraju, ki nosi ime, spominski doprsni kip tega revolucionarja in imeli komemorativno svečanost.

EDWARD KARDELJ NA SEJMU ELEKTRONIKE

V soboto dopadne si je ogledal IV. mednarodni sejem »Sodobna elektronika« podpredsednik Zvezge izvrsnega sveta Edvard Kardelj. Na sejmu se je zadržal dobro

POSKUS S PRVO FRANCOSKO ATOMSKO BOMBO

Pariski dnevnik »Paris Jours« je objavil, da bodo opravili poskus s prvo francosko atomsko bombo v sredini februarja leta 1960 v Sa-

LUNIK III JE ODDALJEN OD ZEMLJE 480.000 km

Moskovski radio je sporočil, da Sovjetska avtomatska medpazarna postaja »Lunik III« danes, 26. oktobra, najbolj oddaljena od Zemlje. Razdalja bo znašala 480.000 kilometrov.

HRUŠČEV SPREJEL POVABILLO DE GAULLA

Sovjetski premier Hruščev je sprejel vabilo predsednika francoske republike de Gaulle, naj obiskati Francijo. Datum tega obiska je bilo določeno v sredini aprila.

GRADNJA JADRANSKE CESTE

Zadnji odsek 12 kilometrov jadranske turistične ceste na relaciji Pula-Omiš bodo predali prometu konec letosnjega ali v začetku naslednjega leta. Gradijo tudi 26 km dolg odsek od Zadra do Biograda na moru. Ta odsek, kot tudi most preko Maslinice, bo dograjen v načinu turistični sezoni.

Podpredsednik OLO Kranj Sveti Kobal o rekonstrukcijah

Ne obnavljati staro, pač pa graditi novo

Okrajni ljudski odbor je na skupini sej dne 13. oktobra letos, ko je razpravljal o gospodarjenju v letosnjem prvem polletju, ugotovil tudi, da so investicijska vlaganja v letosnjem prvem polletju dosegla le 38 odstotkov letnega plana, do konca avgusta pa se je ta odstotek popravil na 54,8. Na tej seji so predstavniki večjih industrijskih podjetij, ki so v rekonstrukciji, podali tudi poročila o stanju gradenj in o črpjanju investicijskih sredstev. Poročila so podali predstavniki podjetij Zelezarske Jesenice, »Iskra« Kranj, »Savez Kranj in »Peko« Tržič. V rekonstrukciji pa so tudi še nekatera druga podjetja, n. pr. Tiskanina Kranj, BPT Tržič itd., kot tudi vsa socialistična kmetijska posestva na Gorenjskem. O gospodarjenju in koriščanju investicij je na teh sejih razpravljal tudi sekretar Občinskega komiteja ZK Kranj. — Obdelali so Iskro, Savo, Tiskanino, IBI in kmetijsko posestvo Hrastje.

Ker je problem rekonstrukcij in črpanja investicijskih sredstev sploh v tem času na Gorenjskem poseben pereč in aktualen, smo podpredsednik OLO Kranj tovaruši Svetu Kobalu zastavili s tem v zvezi dve vprašanji.

»Tovariš Kobal, kaj je po vašem mnenju bistven problem pri rekonstrukcijah gorenjskih industrijskih podjetij?«

»Bistveno je to, da ne gre za rekonstrukcije v pravem pomenu besede, se pravi za nadomestitve, ampak v glavnem za nove investicije. Preveč operiramo s pojmom rekonstrukcija, ki pomeni samo fizično obnovno starega — to pa je po tehnološkem procesu še vedno zastarelo. V nasprotju s tem pa

DESET NOVIH ELEKTRIČNIH LOKOMOTIV

Generalna direkcija Jugoslovenskih železnic je sklenila pogodbo za nabavo desetih električnih lokomotiv iz Italije. Lokomotive, ki jih bodo uvozili prihodnje leto, bodo obratovale na progi Reka—Fuzine—Srpske Moravice, kjer zdaj hitro z elektrifikacijo.

Urditev svetovnega miru in poglobitev vsestranskega mednarodnega sodelovanja - nujna pogoja za splošni napredek v svetu

IZJAVA PREDSEDNIKA REPUBLIKE TITA OB DNEVU ORGANIZACIJE ZDРUŽENIH NARODOV

V petek, 23. oktobra so po vsem svetu proslavljali dan Organizacije združenih narodov. Ta organizacija je v štiri najstiri letih svojega delovanja nenehno ublaževala razna nasprotja, odstranjevala prenekalere nevarnosti za spore in nujne potrebe mirnemu reševanju posameznih nesoglasij. Še posebno so tej organizaciji hvaležni mnogi mal svobodoljubivi narodi, ki so si s pomočjo OZN utrdili pot k samostojnosti in neodvisnosti. Milijoni ljudstev iz 82 dežel isčejo pod okriljem OZN potrebno zaščito, mir in možnost samostojnega razvoja.

Tudi naša dežela, kot aktivni član te organizacije, je dan OZN slovesno proslavila. Po vseh središčih so bile svečane akademije. Posebne prireditvi so bile tudi na mnogih šolah, posameznih večjih kolektivih itd.

Na prošnjo direktorja informativnega centra OZN v Beogradu je ob tej priložnosti predsednik republike Tito dal posebno izjavbo, ki so jo na sedežu OZN v New Yorku objavili kot uradni dokument.

Omenim je važnost, da letos proslavljamo to obletnico prav v času, ko so se obnavljali stiki med predstavniki velesil in, da se danes kažejo svete perspektive za izboljšanje mednarodnih odnosov, kar ohrajuje vse človeštvo.

»Vedel sem,« je dejal, »da se prav zdaj v Združenih narodih čedalje bolj izrazito uveljavlja težnje, da se ta največja svetovna organizacija odločno zavzemata za ureditev dveh osnovnih problemov, od katerih je v največji meri odvisna tudi prihodnost človeštva, namreč za razočritev in za organizirano mednarodno pomoč, za gospodarski razvoj na svetu.«

Ob koncu izjave je dodal:

»Jugoslavija, ki je v svoji zunanjji politiki dosledno uveljavljala načelo miroljubne koeksistence, navduhnjena po ustavnih listini ZN, bo tudi v prihodnje podpirala Združene narode v skupnih naporih za utrditev svetovnega miru in poglobitev vsestranskega mednarodnega sodelovanja, ker sta to nujna pogoja za složni napredek v svetu.«

pri teh novih investicijah skušamo iti v korak s sodobnimi dosežki tehnike in znanosti. Poudarek mora biti na povečanju produktivnosti dela, na povečanju naše proizvodnje na enega zaposlenega. Pri tem pa lahko ugotovimo, da imajo naše tovarne vse premalo idej, vse preveč tičijo v tradiciji, premalo spremljam kvalitativne skoke v tehnoloških procesih. Preveč ostajamo pri starih materialih, ne poslužujemo pa se novih izumov teme. Naš cilj mora biti iskanje sodobnih rešitev v tehnoloških procesih, da bomo s čim manj delovne sile čim bolj racionalizirali proizvodnjo. Preko obnove moramo narediti kvalitativni skok na višji nivo.

Pri Iskri gre na primer za povsem novo investicijo, za povečanje bruto produkta od 7 na približno 47 milijard dinarjev. Res temeljita rekonstrukcija bi bila potrebna v Jeseniški Zelezarni. Upamno, da se bo problem amortizacije pri njih ugodno rešil. Precejšnje investicije bi bile potrebne tudi v lesni industriji.«

»Ali menite, tovariš podpredsednik, da bodo letosnjena investicijska sredstva po planu realizirana?«

»Računamo, da bodo investicije v višini okoli 7,5 milijarde dinarjev, kot smo predvideli z družbenim planom, dosežene. Vendar je sredstev za investicije več, kot smo jih s planom predvideli, teh pa vseh ne bomo mogli realizirati. Pri tem naj omenimo, da verjetno prav gospodarske investicije (opravne, instalacije itd.) ne bodo realizirane, čeprav ne predstavljajo

Predlog predpisov novega zakona o stanovanjski politiki

Večje možnosti posameznikov, da pridejo do stanovanj

Predlog novega zakona o stanovanjski politiki, ki ga pripravljajo, je eden od pomembnih korakov pri urejevanju stanovanjskih odnosov oziroma pri reševanju težav, ki so nastale ob reševanju stanovanjske problematike. Skupnost je, na primer, dajala znatna sredstva za to, da bi bila čimprej zagotovljena prebivalcem ustrezna stanovanja.

Toda pri vsem tem je bilo premovali načelni del sodelovanja posameznikov. Tudi stanovanjske zadruge, ki so imeli cilj, da bi izdatnejše zbirale sredstva individualnih građiteljev, marsikje niso našle pravega razmaha. To lahko trdimo tudi za naš okraj.

Tako so prebivalci, ki so bili potrebni stanovanju, čakali rešitve samo preko stanovanjskih uprav; čakati so morali, kdaj bodo prišli na vrsto. Sami niso mogli bistveno prispevati k čimprejšnji rešitvi svoje stanovanjske stiske. Hkrati z novimi ekonomskimi odnosni je potreben družbo na posameznikom prišlo tudi do neskladnosti. Tako se na primer trenutno uveljavlja stimulativno nagravjevanje proizvajalcev po načelu, kadar skupnosti več dajejo, naj od skupnosti več prejeme. V stanovanjski politiki pa je dosedanje način kršil to načelo. Kdor je prišel na vrsto in končno dobil stanovanje, je ne glede na njegov prispevek skupnosti, užival znatna sredstva, ki jih je moral skupnost za njega

Nadaljevanje na 2. strani

obremenitve gradbenih kapacitet. Vzroke za to bi lahko razdelili na tri dele: 1. v podjetjih bi se morale s temi problemi stalno ukvarjati določene skupine ljudi, posebne investicijske skupine, ki pa jih v glavnem ni; 2. elaborati so navadno tako pomankljivi, da opreme ne moreno vedno v predvidenih rokah naročiti; 3. naš sistem finančiranja v resnici precej zapleten, kar tudi zavlačuje dela. T.

Z velike proslave v čast 40-letnice KPJ in SKOJ v Mariboru

Gospodarski rezultati nas uvrščajo med dežele z najhitrejšim gospodarskim razvojem

Na zborovanju je govoril sekretar CK ZK Jugoslavije Edvard Kardelj

Vsa severna Slovenija je bila zadnje dni v znanimenju priprav na veliko proslavo v počasti 40-letnice KPJ in SKOJ, ki je bila v soboto popoldne na Glavnem trgu v Mariboru. Velik prostor pred Rotovžem je sprejel okoli 70.000 ljudi, ki so v svoji sredi prisrico pozdravili sekretarja CK ZKJ Edvarda Kardelja, ki se je ob 15. uri pojavil na balkonu Rotovža. Zadonele so fanfare. Pevski zbor »Slava Klavora« je ob spremljavi godbe JLA zapel Internacionalo. Med visokimi gosti so bili tudi član Izvršnega komiteja CK ZKJ in sekretar CK ZKS Miha Marinko, član Izvršnega komiteja CK ZKJ Franc

Leskošek, predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, član Izvršnega komiteja CK ZKS dr. Jože Potrč in Vlado Krivic, član Izvršnega sveta LRS Tomo Boles in drugi.

Bumo pozdravljen od množice zborovalcev je začel svoj govor sekretar CK ZKJ Edvard Kardelj, ki je uvodoma rekel:

»40 let ni veliko v življenju revolucionarnega gibanja, kakršno predstavlja Komunistična partija Jugoslavije, tem bolj, ker od tega 25 let odpade na leta težke borbe proti reakcionarnim režimom zanimali in izkorisčanju. Od dne, ko je Komunistična partija Jugoslavije na čelu širokega ljudskega gibanja prevzela na sebe odgovornost za bodočnost narodov Jugoslavije, je pa minilo komaj nepopolnih 15 let. Pa vendar, kaj vse se je zgodilo v teh nepopolnih 15 letih? Kakšne globoke spremembe so nastale v tem času v Jugoslaviji sploh in v Sloveniji posebej.«

SISTEM DRUŽBENEGA UPRAVLJANJA — KLICA NOVIH SOCIALISTIČNIH ODNOsov

Tovariš Kardelj je nato govoril o naših gospodarskih uspehih in poudaril, da so bili v zadnjih letih v našem gospodarskem razvoju dosegli rezultati, ki kažejo, da so že pričeli dozorevati sadovi velikih naporov vsega našega delovnega ljudstva v povojni socialistični graditvi. »Predvidevanja, ki so bila v osnovi zaključkov IK Zveze komunistov Jugoslavije iz leta 1956 o novi usmeritvi našega gospodarstva, so se pokazala kot pravilna. Postavljeni cilji so bili v kratkem roku in v veliki meri dosegenci. V tem okviru so ostvarjena tudi predvidevanja na področju živiljenjskega standarda delovnih ljudi in stabilizacije trga... To se je odrazilo predvsem v rastu skupne osebne potrošnje, kar ter bo po predvidevanjih koncem leta 1959 za eno tretjino večja kot je bila leta 1956.«

Vsa ta dejstva dokazujojo, da je naš novi gospodarski sistem že zdavnaj prenehal biti eksperiment. Ta sistem ne le da že funkcioniра kot izredno dinamičen mehanizem v rokah delovnega ljudstva, to je njegovih samoupravnih organov, temveč nosi v sebi tudi izredno močne faktorje stimuliranja splošnega gospodarskega napredka in hitrejšega razvoja proizvodnih sredstev.«

Tovariš Kardelj je nato poudaril, da je sistem družbenega upravljanja, ki ga razvijamo, klica novih socialističnih odnosov, iz katereh postopno izginjajo elementi mezdni odnosov, ki so bili še zelo močni v prejšnjih pogojih centraliziranega državno-administrativnega upravljanja s proizvodnjo in razdelitvijo.

Ko je zatem govoril o naši zunanjji politiki kot politiki miru in aktiven koeksistencija med državami raznih družbenih sistemov, je tovarš Kardelj poudaril:

VOJNA MED LJUDMI IN NJIHOVO MEDSEBOJNO UNICEVANJE POSTAJA ABSURDNA

»Sodobna vojna tehnika je samo po sebi postala argument proti vojni, kajti ona dokazuje vse širši množicam po vseh deželah sveta, da je človeštvo stopilo v epohu svojega razvoja, v kateri postaja vojna med ljudmi in njihovo medsebojno unicevanje absurdna...«

Prepričani smo, da je nevarnost treteje svetovne vojne mogoče odločiti, če bodo odgovorni ljudje vseh narodov zares storili vse, kar je mogoče, da bi se aktualni sporni problemi v svetu potrežljivo reševali z metodami pogajanj in sporazumevanja...«

Prav zato smo tudi z zadovoljstvom pozdravili idejo o sestanku na najvišji ravni v obisk predsednika Sovjetske zveze Hruščeva v Ameriki. Prepričani smo, da so to metode, ki lahko resno prispevajo ustvarjanju atmosfere zaupanja, ki je prvi pogoj sporazumevanja...«

Edvard Kardelj je nato govoril o prodoru človeka v vesolje, ki slabo odigra izredno važno, odločilno vlogo v utrdivlji miru — lahko pa se sprežite tudi v svoje nasprotje, če zgodovinski trenutki ne bodo pravilno izkoristeni v korist miru.« Zato je poudaril, da so tu potrebne združene sile vsega človeštva. »Ta skupen interes, ki bo nedvomno igral vse važnejšo vlogo v razvoju človeštva, bo nedvomno postopoma krepil pri nadomih občutek medsebojne odvisnosti in s tem tudi trdnejšo orientacijo k miru.«

NE IZPODKOPAVATI FAKTORJEV, KI NAM OMOGOČAJE USPEHE

Sekretar CK ZKJ Edvard Kardelj je nazadnje zadržal še pri nekaterih problemih in uspehih naše notranje politike, kjer je poudaril, da »so uspehi, ki smo jih dosegli v zadnjih letih, tu in tam povzročili vrogolavico v glavah ljudi. Nekateri namesto misljijo, da nam je sedaj vse mogoče dosegči, v isti sapi zahtevajo bistveno povečanje investicij, živiljenjskega standarda, proračunov, sredstev za socialno zavarovanje itd. Ce bi nasedli takim zahtevam, bi se pravlahko zgodilo, da bi se znaši v takih gospodarskih nasprotnikih, ki bi nas lahko vrgli za nekaj let nazaj... Nesmiselno bi bilo v trenutni vrogolavici zaradi uspehov podkopati prav tiste faktorje, ki so nam te uspehe prinesli. Potemkem se moramo sedanjega kursa brezpostreno držati tudi vnaprej, če hočemo imeti rezultate.«

Razvoj jugoslovanskega gospodarstva danes zlasti še vedno obremenjuje dejstvo, da imamo v Jugoslaviji še znatne gospodarske zelo zaostale rajone, v k

Zadrege ne bo več — iz naših krajev

ko bo medkrajevno telefonsko omrežje okrepljeno

Zastopniki kranjskega okraja in podjetja za PTT promet Ljubljana že dalj časa razpravljajo o razširitvi telefonskega omrežja in naprav na Gorenjskem. Število telefonskih naročnikov v Sloveniji kot tudi na Gorenjskem je zadnjega leta po vojni rastlo namreč zelo počasi, to pa predvsem zaradi nerazvijenih kabelskih mrež, pri avtomatskih centralah pa tudi zaradi njihovih premajhnih kapacitet. Stevilo telefonskih naročnikov je na Gorenjskem od leta 1949 do 1958 poraslo za 86 odstotkov (od 10.021 na 17.107).

Potreb in zahtev po telefonih je dovolj predvsem v večjih krajih, kjer so položeni le redki kable, še ti pa ne polno zasedeni. Večjega porasta naročnikov niso dopuščale tudi premajhne kapacite avtomatskih central. Če upoštevamo tehnični pogoji, da avtomatske centralne ne smejo nikdar biti zasedene stootdostno zaradi nemotenega delovanja aparatur, lahko ugotovimo, da kapacite niso predstavljale nikakve rezerve za normalni razvoj, temveč smo jih komaj sproti povzeli za najnujnejše potrebe.

Tako smo leta 1951 povečali ATC Radovljico za 20 priključkov in Jesenicu za 90 priključkov, leta 1952 ATC Kranjska gora za 20 priključkov, leta 1953 Škofijo Loko za 110, leta 1955 Tržič za 110, leta 1956 ATC Kranj za 200 števil ter vključili novo ATC Mojstrana za 30 priključkov. Dalje so leta 1955 vzpostavili avtomatke medkrajevne telefonije med omrežno skupino Gorenjske in Ljubljane, za kar so morali v vseh večjih avtomatskih centralah Gorenjske in v Ljubljani montirati posebne izbiralne naprave v skupni vrednosti okoli 52 milijonov dinarjev. Zaradi avtomatizacije je bilo potrebno izmenjati vse izrabljene krajevne in medkrajevne vode, stabilizirati in popraviti linije, napraviti križanja itd.

Z avtomatizacijo omrežne skupine Gorenjske in izvedbo avtomatskega telefonskega prometa z Ljubljano in ostalimi kraji, je postal neodložljivo vprašanje telefonskih zvez med tranzitno centralo v Ljubljani in glavno centralo v Kranju, kakor tudi zvez med glavno centralo Kranj in vozelnim centralom na Jesenicah in v Radovljici. Medtem ko od

leta 1954 do 1958 število naročnikov kot tudi število krajevnih pogovorov ni poraslo več kot običajno, je število medkrajevnih pogovorov porast za 86 odstotkov. Zaradi ugodnejše in modernejše povezave z Ljubljano so naročniki prideli več telefonirati. Vse to pa predstavlja ogromne zahteve po povečanju števila medkrajevnih zvez. Tako je bilo na Gorenjskem samo 14 vodov med Kranjem in Ljubljano, 4 med Kranjem in Bledom, 2 med Kranjem in Jesenicami ter nekaj stranskih vodov, danes pa je med Ljubljano in Kranjem 24 zvez, med Kranjem in Bledom 8, med Kranjem in Škofijo Loko 10, med Kranjem in Tržičem 6, med Kranjem in Podnartom 2, med Bledom in Jesenicami 8 ter med Bledom in Radovljico 5. Vendar vse to v pogledu medkrajevnih mrež še zdaleč ne zadošča za sedanjem prometu, še manj pa za promet v prihodnjih letih. Po perspektivnem planu razvoja telefonske mreže, ki ga je izdelalo Podjetje za PTT promet za 20 let, bodo kapacitete vseh avtomatskih central na Gorenjskem v letu 1980 9080 priključkov. Investicijski program, ki ga je že potrdila revizijska komisija, je pokazal, da je najboljša in ekonomsko najugodnejša rešitev po laganje zemeljskega simetričnega kabla, ki ga že izdeluje domaća tovarna kablov Svetozarevo.

Prelog za izboljšanje in modernizacijo telegrafsko-telefonskega prometa na Gorenjskem predvideva etapno izgradnjo, in sicer v prvi etapi povečati število medkrajevnih zvez na 111 Ljubljana-Kranj-Radovljica-Bled-Jesenice, kar bodo izvršili v dveh fazah (Ljubljana-Kranj in Kranj-Jesenice). — V drugi etapi bodo povečali kapacitete obstoječih ATC in krajevnih kabelskih omrežij in montirali nove ATC v preostalih naseljih. Celotni stroški za položitev kabla in montažo visokofrekvenčnih naprav ter za gradnjo nove pošte v Medvodah in Radovljici bodo znašali skupno 470 milijonov dinarjev. Od tega bo Podjetje za PTT promet Ljubljana iz lastnih sredstev prispevalo 325 milijonov dinarjev, iz kredita, ki ga bo najelo iz okrajnega investicijskega sklada, pa 48.333.333 dinarjev. Okrajni ljudski odbor Kranj bo prispeval 32 milijonov dinarjev in enako vsoto tudi skupaj vsi občinski ljudski odbori, razen tega pa bodo še gospodarske organizacije v okraju prispevale 32.666.667 dinarjev.

MNOGO SPORTNIH USPEHOV V PRETEKLEM LETU

V soboto, 24. oktobra so imeli mladinci in mladince Ekonomike srednje šole Kranj svojo redno letno konferenco, na kateri so pregledali delo mladinske organizacije v preteklem letu ter si izvili nova vodstvo in si zadali nove cilje za prihodnje leto. Konference sta se udeležila tudi člana sekretariata Občinskega komiteja LMS Kranj. Iz poročil je bilo razvidno, da je ta organizacija letos dosegla lepe uspehe posebno pri športu. Ena izmed pomembnih nalog, ki so si jo za letos zastavili, je pozitivne politične dela, zlasti pa priprava ekonomiade, to je velike manifestacije vseh slovenskih ekonomskih šol.

ZANIMIVO PREDAVANJE

V petek zvečer je bilo v fizičnem predavalnici na Gimnaziji Kranj zanimivo predavanje kustosja kranjskega muzeja Ceneta Avguština »Dva tisoč let barv in slike«. Predavanje, ki si ga je udeležilo precej ljudi, je bilo zelo zanimivo. Spremljalo so ga sklopitne slike.

OBČINSKI KOMITE LMS KRAJNA NA AKCIJI PRI GRADNJI VODOVODA

Kranj, 25. oktober

Danes dopoldne so člani Občinskega komiteja LMS Kranj ter nekateri predsedniki in mladinski voditelji osnovnih mladinskih organizacij delovali z udarniškim delom pri zaključnih delih pri gradnji vodovala Bašelj-Kranj.

V KRAJU LETOS DVAKRAT ZBORI VOLIVCEV

Na zadnji seji Občinskega ljudskega odbora Kranj so sklenili, da bodo na področju mesta Kranja letos dvakrat zbori volivcev. Prvotno predvideni dnevni

LJUDJE IN DOGODKI

PRAZNIK SVETA

Šele štirinajst let praznujejo v sredo 24. oktober — Dan Združenih narodov, in vendar je postal to vesplošni praznik. Tedaj, leta 1945, je začela veljati Ustanovna listina ZN, rodila se je nova svetovna organizacija. Danes, po štirinajstih letih obstoja in dela ZN, proslavljanje rojstnega dne izraza zavest, kot je dejal stalni jugoslovenski delegat v OZN veleposlanik Dobrovoje Vidič, da je ta velika svetovna organizacija vsa posvečena okrepljivi miroljubnini odnosov med narodi in sodelovanju med deželami z različnimi družbenimi sistemami.

Letos so potekale proslave dneva ZN v posebnih okoliščinah. Začeli so se obnavljati stiki med predstavniki velesil; nastajajo tako pogoj, da hladna vojna povsem počne in da zavida končni mir v svetu. Razgovor med Eisenhowerom in Hruščevom je odprt novi vidik za zboljševanje mednarodnega položaja zlasti na relaciji Vzhod-Zahod. In kar je še posebej ozemljeno vredno: tokrat neposredni stiki

Vsekakor je treba šteti med največje uspehe svetovne organizacije to, da je nasploh prevladalo mnenje, da ZN niso samo koristna, marveč tudi neogibna organizacija. V današnjem razvrščenem svetu, prežetem s problemi, nevarnostmi in raznimi zapletili, si je nemogoče misliti, kako naj bi urejevali mednarodne odnose brez takšne organizacije, kot so ZN.

Rezultati dvogovora vodilnih sil Vzhoda in Zahoda so potrdili, da mora pri graditvi trajnega svetovnega miru odigrati glavno vlogo OZN. Pri tem čakajo svetovno organizacijo ne samo velike naloge in težave, temveč tudi načina odgovornosti. Kajti napak bi bilo, če bi se pomirjevanje v svetu ustavilo na začasnem premirju med vodilnimi silami, če bi se ostvarilo samo sožitje med obema blokoma. Namesto takšnega varljivega, pasivnega premirja človeštvo mora biti resnični, trajni mir; to pa je moč doseči samo z nenehnim spodbrevanjem korenin glavnih vzkrov, ki so svet pripeljali do hladne vojne.

Izjava ČP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor — Direktor S. Beznik — Odgovorni urednik Vojko Novak — Tel. ureduvna 475 — Uprava 397 — Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-135 — Izplača po ponedeljkih in petekih — Letna naročnina 600 dinarjev, mesečna 50 dinarjev.

Ni nobenega dvoma, da bi ZN

PRIPRAVE V BEGUNJAH Občinski odbor Zveze borcev v Radovljici pripravlja za nedeljo, 1. novembra, veliko žalno komemoracijo na grobiščih padlih talcev v Begunjah. Za monično udeležbo se pripravljajo družbene organizacije iz Lesca, Lancovega, Radovljice in drugih krajev in okolice. — I.C.

SEMINAR RDEČEGA KRIZA V KRAJU

V nedeljo, 25. oktobra se je v Kranju končal dvodnevni seminar voditeljev podmladka Rdečega križa iz okraja Kranj. Na seminarju so se udeleženci seznanili z Ženevske konvencijo, z zgodbino Rdečega križa, govorili so o pomenu organizacije Združenih narodov ter še posebno o delu in organizacijskih oblikah našega Rdečega križa in mladine v tej človekoljubni organizaciji. — I.C.

MNOGO SPORTNIH USPEHOV V PRETEKLEM LETU

V soboto, 24. oktobra so imeli mladinci in mladince Ekonomike srednje šole Kranj svojo redno letno konferenco, na kateri so pregledali delo mladinske organizacije v preteklem letu ter si izvili nova vodstvo in si zadali nove cilje za prihodnje leto. Konference sta se udeležila tudi člana sekretariata Občinskega komiteja LMS Kranj. Iz poročil je bilo razvidno, da je ta organizacija letos dosegla lepe uspehe posebno pri športu. Ena izmed pomembnih nalog, ki so si jo za letos zastavili, je pozitivne politične dela, zlasti pa priprava ekonomiade, to je velike manifestacije vseh slovenskih ekonomskih šol.

ZANIMIVO PREDAVANJE

V petek zvečer je bilo v fizičnem predavalnici na Gimnaziji Kranj zanimivo predavanje kustosja kranjskega muzeja Ceneta Avguština »Dva tisoč let barv in slike«. Predavanje, ki si ga je udeležilo precej ljudi, je bilo zelo zanimivo. Spremljalo so ga sklopitne slike.

OBČINSKI KOMITE LMS KRAJNA NA AKCIJI PRI GRADNJI VODOVODA

Kranj, 25. oktober

Danes dopoldne so člani Občinskega komiteja LMS Kranj ter nekateri predsedniki in mladinski voditelji osnovnih mladinskih organizacij delovali z udarniškim delom pri zaključnih delih pri gradnji vodovala Bašelj-Kranj.

V KRAJU LETOS DVAKRAT ZBORI VOLIVCEV

Na zadnji seji Občinskega ljudskega odbora Kranj so sklenili, da bodo na področju mesta Kranja letos dvakrat zbori volivcev. Prvotno predvideni dnevni

red — stanovanske skupnosti in gli voliti šolskih odborov, čeprav poročilo o gospodarjenju oziroma je starim že potekla mandatna doba. Člane novih šolskih odborov bodo v kranjski občini volili še na naslednjih zborih volivcev, ki bodo konec januarja ali v začetku februarja 1960, ko bodo obravnavali predvsem družbeni plan za leto 1960. — I.C.

SEMINAR V BOHINJU

Ta teden se je končal v Bohinju v Mladinskem domu CK LMS sedmendnevni seminar za predsednike ideološko-političnih komisij pri Občinskih komitejih LMS. Seminar je obravnaval politično ideološko delo v občinah in naslednjem študijskem letu. Udeležence je med drugimi predaval tudi član IK CK ZKS tovarš Boris Zihelj o socialistični morali. Seminarja se je udeležil nekaj nad trideset predstavnikov posameznih občin.

Na teh dveh zborih volivcev pa zaradi obširnega in pomembnega dnevnega reda ne bodo mo-

Novi blok škofjeloške predilnice na Trati bo kmalu dograjen. V njem bo prostora za 31 družin in otroški vrtec. Stanovalci se bodo vselili v nova stanovanja v začetku ali sredi decembra. Polovico stanovanj in odpukila občina za svoje uslužbence, od tega bodo 6 družinskih in eno samsko stanovanje dobili prosvetni delavci. Gradnja poslopja bo veljala 70 milijonov dinarjev.

Predlog novega zakona o stanovanjski politiki

(Nadaljevanje s 1. str.)

bodo interesi (v današnjem smislu prisilce) za stanovanja, seznanili, kje in kdaj bodo stanovanja zgrajena, kakšna bodo, kolikšna bo cena itd. Interesi, ki bodo vplivali določeni predmeti oziroma prevzeli obveznosti za izplačevanje v obrokih, si bodo pridobili pravico do stanovanja. Interesi za stanovanja si bodo seveda skušali s predvimi zagotoviti tista stanovanja, ki se jim bodo zdela najcenejša, najprimernejša za njihove potrebe in ekonomsko možnosti. S tem pa bodo lahko bistveno usmerjali stanovanjsko gradnjo. — Kolikor dragih in nesmotrnih stanovanj so naši ljudje zadnja leta kritizirali na raznih zborih volivcev in podobno! Toda taka kritika, brez ekonomskega pritiska, ni bila učinkovita in posamezniki, dabi bodo poslej plačevalci dragih stanovanj, niso mogli uspešno vplivati na racionalnejšo, oziroma bolj ekonomično gradnjo.

Pomembno nalogo pri zbirjanju sredstev državljanov bodo imelo gospodarske organizacije. Podjetja bodo zbirala predvsem svoje delavcev. Lahko bodo nudila svojim delavcem kredite, prodajala zgrajena stanovanja članom kolektiva pri določenih pogojih in podobno.

Posebna pooblastila v novi stanovanjski politiki pa bodo imeli predstavniki vodilnih spodbudnemu razvoju in napravljanju sredstev državljanov bodo imelo gospodarske organizacije. Podjetja bodo zbirala predvsem svoje delavcev. Lahko bodo nudila svojim delavcem kredite, prodajala zgrajena stanovanja članom kolektiva pri določenih pogojih in podobno.

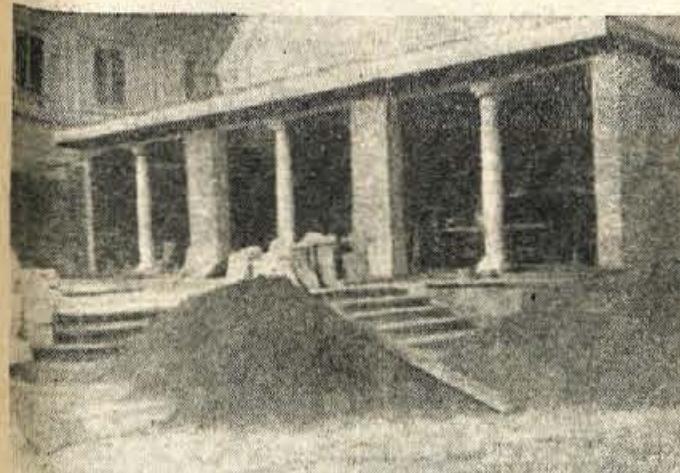
Nadalje, četudi prej storili v smeri premagovanja notranjih disproporcev v našem gospodarstvu, ki so nastale zaradi burnega in spočetka nujno enosranskega razvoja, se moramo na tem področju še vedno boriti z velikimi težavami.

Kot primer je tovarš Kardelj navedel naše kmetijstvo, kjer smo bolj ali manj rešili vprašanje pšenice in koruze, zdaj pa smo na poti, da čimprej rešimo tudi vprašanje mesa. Sedaj je stanje v naši živinoreji tako, da bomo imeli zadostne količine svetinskega mesa, medtem ko bomo imeli z govejim mesom še morda neke težave v prvih polovici prihodnjega leta, in drugi polovici leta pa bo tudi proizvodnja govejega mesa v glavnem že dosegla potrebe trga.

Ob koncu je tovarš Kardelj poudaril, da nikakor ne smemo misliti na bistveno zmanjšanje investicij v skupni razdelitvi nacionalnega dohodka, ker bi s tem samo zavrljali splošen napredek naše skupnosti. Govoril je tudi o nagradjanju po delovnem učinku, ki po njegovih besedah, kaže že lepe uspehe.

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR KRAJN BO RAZPRAVLJAL PROBLEMIH SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

V torku, 27. oktobra dopoldne je nadaljevanje prekinjeno 28. seje Okrajnega ljudskega odbora Kranj. Na dnevnem redu bo poročilo o socialnem zavarovanju, poročilo o zaključnih računih gospodarskih organizacij za leto 1959, poročilo o delu okrajnega finančnega inšpektorata v prvem polletju 1959, razprava in sklepanje o predlogu za gradnjo pravosodne stavbe v Kraju in na razprava ter sklepanje udeležbi okraja Kranj pri investiranju kabiriranja telefon. omenjena na Gorenjskem. Po skupni seji bosta ločeni seji obeh zborov, na katerih bodo razpravljali in sklepalni o predlogu za soglasje k odobriju oviralih za določanje položnih plač uslužbencev v Tajošnju za notranje zadeve OLO Kranj, predlogu za prenos pravice upravljanja, Levtovico 4, na Občinski ljudski odbor Kranj in

Na Cankarjevem trgu v Škofji Loki gradi Splošno gradbeno podjetje "Tehnika Loka" moderno tržnico. Dva objekta bosta dograjeni že letos, tretji pa prihodnje leto. Projektant je ing. Mlakar. — Na tem mestu in na nasprotni strani Selške Sore, med avtobusno postajo in poklo, so že pričeli tudi s pripravljalnimi deli za nov most (brv) za pešce, ki pa ga letos še ne bodo gradili.

Zivinoreja, sadjarstvo, semenski krompir in povrtnine so perspektivne panoge kmetijstva v komuni Tržič

Vprašanje kmetijske proizvodnje je bilo zadnjega leta z ozirom na industrijo na območju občine Tržič dajka zapostavljeno. Prev to pa je bilo povod, da so odborniki Obč. Tržič na zadnjih sejih občinskega ljudskega odbora obširno razpravljali o tem vprašanju.

Iz poročila, ki ga je pripravil Svet za industrijo, obrt, kmetijstvo in gospodarstvo, je razvidno, da je bil na področju kmetijstva v tržički občini v zadnjem času dosežen precejšnji napredok, ki pa spričevatnih pogojev in potreb prehodnosti se ne zadovoljuje. Pretežna večina kmetov se še vedno

Perspektive naših kolektivov

ČIMVEČ HLADILNIKOV

Tovarna Motor v Škofji Loki se preusmerja v proizvodnjo hladilnikov in hladilnih naprav

Tovarna Motor v Škofji Loki je za široko potrošnjo, se pravi za znanja po svojem naglem razvoju gospodinjstvu in za obrate družbenih kvalitetnih izdelkov. Letos so značilne prehrane, samoposredne trgovine itd.

Vrednost skupnega bruto produkta se bo v prihodnjih letih neglo dvigala. Letošnji bruto produkt bo znašal nekaj nad milijardo dinarjev. Prihodnje leto bodo dosegli že milijardu 280 milijonov dinarjev. Cez pet let — 1965. leta bo bruto produkt dvignil na več kot 3 milijarde in v letu 1971 na 5 milijard in 404 milijone dinarjev. Od tega bo 1971. leta za 4 milijarde in 800 milijonov dinarjev samo izdelkov hladilne tehnike. -l. c.

MOČAN PORAST INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE V SEPTEMbru

V letosnjih prvih devetih mesecih so industrijska podjetja Jugoslavije povečala svojo proizvodnjo za 13 odstotkov v primerjavi z istim obdobjem leta. Proizvodnja se je povečala v vseh industrijskih panotah, razen v tobačni industriji. Na prvem mestu je še vedno kemijska industrija, ki je povečala proizvodnjo za 31 odstotkov. Ta industrija je letos želela izdelovati tudi kakih 20 skupin novih izdelkov. Predvsem se je letos povečala tudi energetska osnova. Proizvodnja in predelava nafte je na primer porasla za 15 odstotkov. Proizvodnja električne energije se je povečala za 13 odstotkov, proizvodnja premoga pa za 12 odstotkov.

ZELEZNKI DOBE AVTOMATSKO CENTRALO

Pošta v Zeleznikih ima le indukcijsko ročno telefonsko centralo, ki pa je vsled velikega števila telefonskih naročnikov preobremenjena. Porast telefonskega prometa v Selški dolini je nujno narekovalec, da pošti v Zeleznikih priključijo na avtomatsko telefonsko omrežje Gorenjske in Ljubljane. Tako je Občinski ljudski odbor v Zeleznikih prispeval 8 milijonov dinarjev za nabavo nove avtomatske telefonske centralne za 100 telefonskih naročnikov. Podjetje PTT pa prav te dni polaga v zemljo 100-parni visokofrekvenčni kabel. Pošta bo prispevala okoli pet milijonov dinarjev. Predvidovalo, da bodo novo avtomatsko telefon-ko centralo izročili namenom letos na Dan republike 29. novembra.

V Šempetu pri Novi Gorici obrat Iskre

V Šempetu pri Novi Gorici bodo postopno razvili nov obrat Iskre, kjer naj bi proizvajali izdelke avtoelektrike. Obrat bo v prostorih »Avtohohnove«, ki so sedaj zaradi narave dela tega podjetja prenelo izkorisčeni. Ze v prvi fazi bo v obratu zaposlen okoli 600 delavcev, vrednost proizvodnje pa naj bi znašala letno približno štiri milijarde letno. Ko bo obrat dobil svojo dokončno podobo, bo v njem zaposlenih več kot 1000 delavcev, proizvodnja pa se bo več kakor podvaja.

Gospodarjenje v prvem polletju v občini Žiri Porast bruto produkta za 6,8 odstotka

v primerjavi s prvim polletjem 1958

Na eni zadnjih sej je Občinski ljudski odbor Žiri razpravljal o izvršitvi družbenega plana občine v prvem polletju 1959.

Na podlagi podatkov in periodičnih obračunov gospodarskih organizacij za prvo polletje 1959 je bil plan v prvem polletju nasproti letnemu družbenemu planu občine dosegel (brez Elektro-Ljubljana oklic) pri celotnem bruto produktu z 42,4 %, čisti dohodek s 46,2 %, bruto osebni dohodki s 44,6 % in skladi podjetij s 57,5 %. Od skupnega čistega dohodka odpade na bruto osebne dohodke 85,4 %, na

sklade podjetij in ostale predpisanje obveznosti pa 14,6 %.

Nasproti realizaciji plana v prvem polletju 1958 pa so v žirovski občini družbeni plan v letoknjemu prvem polletju dosegli pri celotnem bruto produktu s 106,8 %, pri čistem dohodku s 114,2 %, bruto osebne dohodke s 104,4 %, skladu in ostale obveznosti pa kažejo v primerjavi s polletnim planom porast celo za 167 %.

Realizacija celotnega bruto produkta je torej v letosnjem prvem polletju za 6,8 % večja kot v enakem obdobju v preteklem letu. Pripovedki iz dohodka za družbene sklade so se nasproti lanskemu prvenemu polletju zmanjšali za 45,7 odstotkov.

Zmanjšanje prispevka iz dohodka se odraža v tem polletju v povečanju čistega dohodka gospodarskih organizacij za 14,2 % v primerjavi z lanskim prvenim polletjem, oziroma so se povečali skladi podjetij nasproti lanskemu obdobju za 167 %, medtem ko so bruto osebni dohodki zvišali le za 4 %.

Na povečanje čistega dohodka gospodarskih organizacij je vplivalo predvsem korektura minimalnih osebnih dohodkov v industriji.

Precejšen porast pri ostvaritvi celotnega dohodka v prvem polletju 1958 izkazuje podjetje »Remont gradnj«, ki je doseglo letni plan še 75 %, ter podjetje Kroj, ki je doseglo letni plan z 69 %. Nasproti realizaciji v lanskem prvenem polletju je podjetje »Remont gradnj« povečalo bruto produkt za 64 %, podjetje Kroj pa za 58 %.

Tu je treba upoštevati predvsem ustanovitev obrata Opekarne pri podjetju »Remont gradnj« in novo vložene investicije za nabavo osnovnih obutve v gospodarstvu občine prireditev podjetja Kroj. Ostale gospodarske organizacije v občinodohodku v tem letu.

plana v prvem polletju niso dosegli. Občutno nazadovanje se kaže pri družbenem sektorju gospodarstva, ki je dosegel v prvem polletju 1959 le za 5,223.000 dinarjev.

Od vseh gospodarskih organizacij pa je samo gospodarske »Soras« izkazalo v letosnjem prvenem polletju izgubo v višini 126.000 dinarjev.

Od vseh gospodarskih organizacij pa je samo gospodarske »Soras« izkazalo v letosnjem prvenem polletju izgubo v višini 126.000 dinarjev. Od vseh gospodarskih organizacij pa je samo gospodarske »Soras« izkazalo v letosnjem prvenem polletju izgubo v višini 126.000 dinarjev.

Realizacija celotnega bruto produkta je torej v letosnjem prvenem polletju za 6,8 % večja kot v enakem obdobju v preteklem letu. Pripovedki iz dohodka za družbene sklade so se nasproti lanskemu prvenemu polletju zmanjšali za 45,7 odstotkov.

Zmanjšanje prispevka iz dohodka se odraža v tem polletju v povečanju čistega dohodka gospodarskih organizacij za 14,2 % v primerjavi z lanskim prvenim polletjem, oziroma so se povečali skladi podjetij nasproti lanskemu obdobju za 167 %, medtem ko so bruto osebni dohodki zvišali le za 4 %.

Na povečanje čistega dohodka gospodarskih organizacij je vplivalo predvsem korektura minimalnih osebnih dohodkov v industriji. Precejšen porast pri ostvaritvi celotnega dohodka v prvem polletju 1958 izkazuje podjetje »Remont gradnj«, ki je doseglo letni plan še 75 %, ter podjetje Kroj, ki je doseglo letni plan z 69 %. Nasproti realizaciji v lanskem prvenem polletju 1959 dosežena komaj s 40 odstotki v primerjavi z letnim planom, ali v vrednosti 481.318.000 dinarjev v primerjavi z 1.210 milijonov po družbenem planu v l. 1959. Pri tem pa je seveda treba upoštevati, da predstavlja industrija poviševanje poslovnih stroškov in ostalih predpisanih obveznosti ter za plače po tarifnem pravilniku.

Za uspešno izvršitev družbenega plana v letu 1959 bodo morele gospodarske organizacije vložiti vse sile. To velja predvsem za industrijo obutve »Alpina«, ki je bila v prvem tromesečju še v sklopu Kmetijske zadruge) je bil blagovni promet v prvem polletju ostvarjen v višini 72.152.000 dinarjev ali 43 % v primerjavi z letnim planom. Povprečna marža realiziranega prometa je znašala 11 %, kar je komaj zadostovalo za pokritje poslovnih stroškov in ostalih predpisanih obveznosti ter za plače po tarifnem pravilniku.

Za uspešno izvršitev družbenega plana v letu 1959 bodo morele gospodarske organizacije vložiti vse sile.

Ta velja predvsem za industrijo obutve »Alpina«, ki je bila v prvem tromesečju še v sklopu Kmetijske zadruge) je bil blagovni promet v prvem polletju 1959 dosežena komaj s 40 odstotki v primerjavi z letnim planom, ali v vrednosti 481.318.000 dinarjev v primerjavi z 1.210 milijonov po družbenem planu v l. 1959. Pri tem pa je seveda treba upoštevati, da predstavlja industrija poviševanje poslovnih stroškov in ostalih predpisanih obveznosti ter za plače po tarifnem pravilniku.

Za uspešno izvršitev družbenega plana v letu 1959 bodo morele gospodarske organizacije vložiti vse sile.

Ta velja predvsem za industrijo obutve »Alpina«, ki je bila v prvem tromesečju še v sklopu Kmetijske zadruge) je bil blagovni promet v prvem polletju 1959 dosežena komaj s 40 odstotki v primerjavi z letnim planom, ali v vrednosti 481.318.000 dinarjev v primerjavi z 1.210 milijonov po družbenem planu v l. 1959. Pri tem pa je seveda treba upoštevati, da predstavlja industrija poviševanje poslovnih stroškov in ostalih predpisanih obveznosti ter za plače po tarifnem pravilniku.

Za uresničitev tega načrta bodo potrebljana investicijska sredstva v višini okoli 30 milijonov dinarjev (za zgraditev gospodarskih objektov, hlevov, sejmista itd.). Investicijska sredstva bodo na razpolago iz zveznega investicijskega sklada in delno iz sodelujočega sredstev sklada vodnega gospodarstva ekraja Kranj.

Najčetrti razprave pa bodo posvetili vprašanjem gospodarjenja v podjetjih, problematiki proizvodnje, kvaliteti, rezultatih nagradjanja in notranjih odnosov v posameznih obražajih ali podjetjih.

Ne bo manjkalo tudi podatkov o oskrbi za higieno-tehnično zaščito, za družbeni standard, za šport in razvedričilo. Skratka, vodstvo sindikalnih organizacij pripravljajo obširna poročila. Pridružujejo, da bodo zbori spričati zanimalne programme, dobro obiskani.

V osprediju

povečana proizvodnja v živinoreji

Občinski ljudski odbor Žiri je na eni svojih zadnjih sej obravnavel kmetijstva, pa bo treba izdelati podrobnejše in konkretno naloge. Ker je vprašanje kmetijstva v Tržiču še dokaj neraziskano, bo zahtevala uspešna rešitev tega vprašanja precej dela. Prav zaradi tega pa je bil na zadnjih sejih Obč. sprejet sklep, da se z ozirom na vse večjo vlogo kmetijstva v tržički komuni izloži iz Svet za kmetijstvo in gozdarstvo Občinskega ljudskega odbora Žiri.

V uvodnem delu smernic za razvoj kmetijstva v letu 1960 je potrdljeno, da je treba v tem letu še intenzivnejše izvajati specializacijo kmetijske proizvodnje, pred-

vsem preiti na povečano proizvodnjo v živinoreji in s tem v zvezi tudi na intenzivnejše pridelovanje krmenskih kultur za povečanje živinorejske proizvodnje. Za zagotovitev predlaganih smernic mora Kmetijska zadruga Žiri predvsem raziskati kooperacijsko proizvodnjo in s pogodbami zagotoviti čimveč tržnih vložkov živinorejske proizvodnje.

Plaj pogodbene proizvodnje za l. 1960 predvideva, da bodo na 249 kmetičkih gospodarskih proizvodili 150.000 litrov mleka, 50 ton bekonov za izvoz, 20 ton telet in 180 ton govedi. V ta namena bodo organizirali pogodbeno proizvodnjo na 200 ha travni površin, na 45 hektarjih površin z deteljami in na 35 hektarjih površin z ostalimi krmnimi rastlinami. Razen tega bodo v kooperaciji pridelovali oves na 25 hektarjih, ječmen na 7 hektarjih in krompir na 70 hektarjih površin. Plan sadjarstva za jesenško in spomladansko sezono 1959/60 pa predvideva tudi posaditev 2 hektarov ribi.

Plan pogodbene proizvodnje je izdelan na osnovi dosežkov v letu 1958 in ocene za leto 1959, ob upoštevanju sprememb v zvezi s specializacijo proizvodnje. Predlagajo namreč opustitev pridelovanja zgodnjega semenskega krompirja za odkup, opustitev pridelovanja pšenice, zmanjšanje odkupa mleka ter hkrati postopno uvedbo ustrezne pasme goveje živine.

Razen predlaganega plana pogodbene proizvodnje za leto 1960 so v družbeni plan razvoja kmetijstva za leto 1960 vnesli tudi ustanovitev zadružnega kmetijskega poselstva oziroma vzvratnega živinorejskega centra. Tega bodo ustanovili na površinah SLP, ki jih je v občini 382 hektarov. Razen tega bo po izvršeni mollaraciji zemljišč v Zireh na razpolago 700 hektarov zemlje, na kateri bodo ustanovili osrednje zadružno poselstvo s hlevom za približno 100 glav goveje živine.

Pred tem pa je seveda treba ustanoviti 21 držav Europe, Azije, Afrike ter Južne Amerike. Otvoritev kongresa so se udeležili tudi član Zveznega izvršnega sveta dr. Marijan Breclj, predsednik Izvršnega sveta Sabora Hrvatske Jakov Blažević, sekretar Zvezne trgov. zbornice Ivan Barbalic in drugi.

V sredo dopoldne se je v Zagrebu začel 29. kongres mednarodnih sejmov v ZAGREBU

V sredo dopoldne se je v Zagrebu začel 29. kongres mednarodnih sejmov v ZAGREBU

Pred sindikalnimi občimi zbori v jeseniški občini

Komaj so nekatere sindikalne organizacije na območju jeseniške občine zaključile polletne konference, so že v teku priprave za letosnjé občne zbrane. Posebno živahnivo in temeljito se pripravljajo na zbrane v Zeleznici, kjer bodo izvedli tudi reorganizacijo sindikalnih odborov in jih prilagodili notranji reorganizaciji tovarne. Toj novim ekonomskim enotam. Že jutri, v soboto, bo prvi občni zbor, ki ga bo imela sindikalna organizacija Želbljane. Največ občnih zborov v tovarni bo prihodnje mesec, zaključili pa jih bodo do 5. decembra.

Tudi v ostalih sindikalnih podružnicah na območju občine bodo govorili o reorganizaciji. Mnoge podružnice bodo reorganizirali in iz njih osnovali več novih. Sindikalno podružnično pridruženje prospektov, ki je bila sedaj na jeseniški Žoli za celotno občino, bodo reorganizirali v pet novih podružnic, in sicer samostojno podružnico na Žoli v Žirovnicah, na Koroški Beli, dve na Jesenicah in eno v Kranjski gori. Podobno bodo reorganizirali tudi nekatere podružnice trgovskih, gospodarskih in obrtnih delavcev. Reorganizacija sindikalnih organiz

„Strah onkraj Save“

Ne gre za temečne rove iz prve svetovne vojne, niti za naravne voline pod skalami ob Savi. Beseda je o delavcih, o kolektivu ostan Save — o Tiskanini. Marsikaj slišimo o Iskri. — Malone vsaka delegacija si jo ogleda. Vsak pozna tudi »Save« in se že na njen dim, ki se vali nad mestom. Toda o drugih kolektivih je manj govorja. Med temi je tudi Tiskanina. In vendar — zjutraj, kadar sirene oznanjajo čas dela, se čez Savski log in z železniške postaje usipajo dolge vrste delavk. Morda se ne govori toliko o Tiskanini, ker je pač star kolektiv, ker ni nječesar bistveno novega.

Morda res. Res pa je tudi, da je znotraj te tovarne marsikaj zanimivega. Niso novost zgolj njihovi vzorci tkanin za jesenske obleke, marveč je marsikaj zanimivega v njihovem notranjem življenju in delu.

Zadnja leta je bilo na sejah delavskega sveta zmeraj več besed o starih strojih, o tesnih prostorih. Govorili so celo o nevarnostih. — Sirena se nam bo podrla na glavo, kadar pride sneg, so pravili. Temu so se pridružile še razne inšpekcije, služba tehnične zaščite! Samostill! In vse zaradi zastarelih strojev, zaradi tesnih, neprimerenih prostorov.

Začnimo!

Tako je na neki seji delavskega sveta prišlo do končnega sklepa — začnimo! Zdajmo!

Nadaljevali so s skicami, predavanji in elaborati. In končno — od kod sredstva?

„Alpina“ mechanizirajo

MOČNO POVEČANJE STORILNOSTI DELA — LETOŠNI PLAN NE BO IZPOLNjen V CELOTI

Industrija obutve »Alpina« žiri v letošnjem prvem polletju niti v devetih mesecih (do konca septembra) plana ni izpolnila. Vzrok je v tem, ker je bil plan za leto 1959 postavljen s pripombo, da bo realiziran le, če bodo dobili stroje v prvem polletju. Ker pa so stroji za mehanizacijo celotnega obrata, ki jo bodo izvedli v treh etapah (prva etapa bo zaključena že konec letošnjega leta), pričeli prihajati šele v poznejših mesecih in delno še prihajajo, plan v celoti ne bo izpolnjen. Odstopanje pa, kot nam je povedal direktor tovarne Filipič, ne bo veliko.

Do konca septembra leta so v »Alpinie« proizvedli 208.000 parov čevljev, kar je za 22.000 parov več kot v enakem razdobju lani. Tudi količina parov čevljev na delavca se je letos v primerjavi z letom 1958 precej dvignila. Vzrok za to pa ni samo povečana proizvodnja, pač pa tudi sprememb strukture proizvodnje obutve zaradi pripombe »Meikes«, ki je projavljala otroško obutve, in zaradi splošne tendence tržišča po lažji obutvi.

Plan izvoza za leto 1959 predvičava izvoz 36.000 parov čevljev. Ta plan so do konca septembra izpolnili že 75%. Direktor podjetja tovarni Filipič meni, da bo letošnji plan izvoza izvršen že do konca oktobra. Izvajajo predvsem v SZ, Poljsko, Vzhodno Nemčijo in druge vzhodne države, dalj časa pa tudi že še stike z zahodnimi tržišči.

Direktor tovarni Filipič nam je povedal, da se je storilnost dela v »Alpinie« v letošnjem III. kvartalu zelo izboljšala, bila je rekordna, odkar podjetje obstoji. V teh treh mesecih je bil stolž delovne sila za 60 delavcev višji kot v enakem razdobju lani, proizvodnja pa se je od lanskotljenih 48.500 parov čevljev v tromešecu julij, avgust in september dvignila na letošnjih 60.000 parov v III. kvartalu.

Povprečno mesečno izplačilo na zaposlenega v »Alpinie« je bilo v letošnjem prvem polletju 13.500 dinarjev. Nad tarifnimi postavkami, ki so se z novim tarifnim pravilnikom povečale, če odstreljemo oktobrski dodatek, le za 3%, so v prvem polletju izplačali 30% mesečnega osebnega prejemka. To izplačilo nad tarifnimi postavkami bodo v drugem polletju povečali na 36% mesečnega prejemka. Z novim tarifnim pravilnikom so dolgočili tudi razmerje med osebnimi dohodki in skladki podjetja, ki se je od lani precej popravilo v korist skladov. Lanskoletno razmerje je bilo namreč 91 : 9, letošnje pa je 84 : 16.

T.

Sredi vsega so prišli med te pravne še pomisli. Vsaka tekstilna tovarna hoče svoj zaprti svet, svojo predilnicu, svojo tkalnicu. Vse svojet čas bo mislil na spcializacijo, na sodelovanje med so-

dell pa je najbolj vladna nova stavba, ki jo zidajo. Dve nadstropji bo imela. V njej bo predilnica. V pritličju pa del tkalnice. Hkrati bodo tam uredili laboratorije, garderobe, umivalnice in druge sanitarije. O teh stvarih veselo pripovedujejo delavci. Za celotno stavbo so namenili 206 milijonov dinarjev.

Toda to ni vse. Zadnja leta so izvedli mnoge izboljšave, več ali manjše rekonstrukcije, ki so zelo pomembne. Ondan so minimo omenili naslednji primerek: kako je bilo, ko so pripravljali rekonstrukcijo na predilnih strojih tako imenovanimi raztezali, z novimi raztezali na strojih bi lahko več naredili. Preja bi se manj trgala, bila bi znano boljša, so trdile delavke. Hkrati je bilo tudi rečeno, da bo potem vsaka tkalka morala delati na več strojih, da bo imela več vrten. Skraka — nekaj delavk bo potem odveč. Ko so se predilke sestajale ob malicah, ko so odhajale z dela, so rade govorile o tem. Med posameznike se je nenadoma vtihotaplil nekakšen strah pred »vražjimi rekonstrukcijami in stroji«, nekakšno malodusje do vsega.

Toda rekonstrukcija je vseeno stekla in je bila izvedena. In res, kot so predvidevali — precej delavk-predilk — je bilo odveč. Toda ni se zgodilo tisto, kar so posamezniki s pretirano bojaznijo napovedovali — cesta... brezpostojnost... Nikakor nel. Samo na sistemskem so jih poklicali. Kakih 20 tkalk je bilo. Lepo so se pomenili. Avtomatizacija gre naprej, izpoljuje se in osvajanja delavca. Toda ne jemlje mu zasluga, marveč ga nadomestuje pri fizičnem delu. Vsa je pri nas. Tako so vedeli v tako tudi naredili. Delavke so se zaposlike na drugih delovnih mestih in drugih oddelkih. Dela ni zmanjkal.

Končni izid tega strahu je bil, rednimi podjetji. Tako so menjali zgoraj. Bilo je govor o neki komisiji, ki bi pregledala vse tekstilne podjetja, raziskala pogoje in pripravila predlage. Potem naj bi se začeli z večjimi investicijami. Ti pomisli so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

delavci so bili morda opravljenci. Toda v Tiskanini so bile potrebe cujne.

Na njihovem dvorišču so se nakičili prvi kupi deska, peska, železa. Gradnja je stekla. Za skupne investicije so letos predvideli nad pol milijarde dinarjev. Med vsemi

OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

Smrekove deske, 30 mm. polsuhe, in borove ali smrekove vrhače kupim. Vilko Mlakar, izdejvalnica posteljnih mrež, Cesta Staneta Zagarija 6, Kranj 4764.

Ugodno prodam ženski šivalni straj z dolgimi čolnčkami v zelo dobrem stanju. Naslov v oglašenem oddelku 4729.

Ekonostanovanjsko hišo kupim v Kranju ali bližnjih okolic. Naslov v oglašenem oddelku 4803.

Mrežasto pregrinjalno v krem barvi, ročno delo, za čez dve poletljivi prodam. — Milena Ažman, Sp. Duplje 4822.

Izgubila sem zavitek z nogavicami iz Kranja do Stražišča. Na zavitku ime Žirovnik. Vrniti prosim na oglašni oddelek 4823.

Izgubil sem denarnico z dokumenti in nekaj denarja od Most pri Komendi do kolodvora Jarše. Poštenega najditev prosim, da mi jo vrne. Dam nagrado, Aleš Mali, Zg. Brniki 45 4824.

Sivilje in pletilje! Steklene gume, različne, dobite po 2 din za komad, če pišete na naslov: Stanječič Aco, Čufarjeva 4, Ljubljana 4823.

Prodam LAMBRETO 150 ccm tip 1957, z rezervno gumo in vetrobranom, najboljšemu ponudniku. Močnik, Tavčarjeva 51, Kranj 4826.

PARKETARJI

Oddamo v položitev 200 kvadratnih metrov parketa v akordu. Zasluzek dober. Naslov v oglašenem oddelku.

Prodam stresno opako folio GRO 1.000 kom. in vzdijiv štednik, desni. Prezelj Anton, Začneznica 37, Žirovnicna 4827.

Prodam psa ovčarja. Hotemže 4828.

Prodam dobro ohranjeno kompletno sobno pohištvo, rezljano, v starinskem slogu. Naslov v oglašenem oddelku 4829.

Prodam moped R 50. Cena po dogovoru. Homan, Pečarstvo, Skloka, Mestni trg 10 4830.

Kupim cement in zidno opoko, novo ali staro, do 3.000 kom. Naslov v oglašenem oddelku 4831.

Kupim vola, 500 kg težkega. Britof 51 4832.

Soboslikarstvo in pleskarstvo Radovljica takoj zaposli 4 kvalificirane pomočnike 4833.

AEG pralni stroj, skoraj nov, prodam za 100.000 din. Pečjak, Janežičeva 5/II, Ljubljana 4834.

Železni štedilnik poceni prodam. Naslov v oglašenem oddelku 4835.

Prodam Puch 175 SV. Ogled: Tekstilna šola, Kranj 4836.

Prodam Fiat 600 v zelo dobrem stanju. Za informacije se obrnite na naslov: Bled-Grad 157, telefoni 951-322 4837.

Prodam moped ILO. Ivanka Oblik, Zupančičeva 9, Huje, Kranj 4838.

Za stanovanje ali večjo sobo v Kranju ali okolici nudim 20.000 din nagrade. Ponudbe p osljite v oglašni oddelku pod "Oktober". 4839.

Obveščam, da imam plemenitega kozla. Delavska 58, Kranj 4840.

Preklicujem žaljive besede o Cvetetu Ambrožiču. Franc Morhor, Visoko 2, Senčur. 4841.

Preklicujem št. bloka 39824 iz danega v Komisjski trgovini Kranj dne 15. januarja 1959. Vida Janšček, Kranj 4842.

Moško kolo, zelo dobro ohraneno, zaradi silev ugodno prodam. Naslov v oglašenem oddelku.

OBJAVE

OBVESTILO
Obveščamo vse člane Kluba gospodarstvenikov, da bo v sredo, dne 28. oktobra 1959 ob 16.30 uru v klubskih prostorih v Kranju, Prešernova ulica 11/I predavanje

INDUSTRIJSKA PSIHOLOGIJA V AMERIKI

Predaval bo prof. AHTIK Vito, sodelavec Zveze svobod in prosvetnih društev iz Ljubljane. Predava-

nje bo na osnovi študija in izkušev enoletnega dela predavatelja v ZDA.

Vabimo vse zainteresirane, da se udeležijo predavanja.

UPRAVA KLUBA

OBVESTILO

Obveščamo vse člane kadrovske sekcije Kluba gospodarstvenikov in druge zainteresirane, da bo prvi sestanek sekcije za kadrovska vprašanja v četrtek, 29. oktobra 1959 ob 16.30 uri v klubskih prostorih, Prešernova 11/I z naslednjim dnevnim redom:

1. Izvolitev vodje in namestnika sekcije.

2. Program dela sekcije.

3. Predavanje prof. OMANA iz poklicne svetovalnice v Kranju.

O POKLICNEM SVETOVALJANU V POKLICNI SVETOVALNICI IZ ASPEKTA KORISTI PODJETJA

Vabljeni!

OBVESTILO

CEPLJENJE OTROK V PREDVORU IN PODBREZJAH

Sporočamo, da bo cepljenje otrok v Predvoru ob 11.30 in ob 16.30 in v Podbrezjah ob 16.30 in ob 17. uri, kot je bilo to v petkovski številki »Glasu Gorenjske« posotoma objavljeno.

KINO

RADIO», Jesenice: 28. do 30. oktobra mehiški film »SERENADA V MEHIKI«.

»PLAVZA«, Jesenice: 27. oktobra franc. barv. film »NOTRE-DAMSKI ZVONAR«, 29. in 30. oktobra pa franc. film »KROJAČ ZA DAME«.

Zirovnicna: 28. oktobra francoski barv. film »NOTREDAMSKI ZVONAR«.

Dovje-Mojstrana: 29. oktobra fr. barv. film »NOTREDAMSKI ZVONAR«.

Bled: 27. in 28. oktobra franc. film »NA SMRT OBSOJENI JE POBEGNIL« — predstava v torek ob 17. in 20. uri, v sredo pa ob 17. uri. Dne 28. oktobra ob 20. urti ter 29. oktobra ob 17. in 20. urti poljski film »SENCA«.

Radovljica: 27. oktobra ob 20. urti ter 28. oktobra ob 18. in 20. urti ang. in sovj. barv. film »POT ZA ANTARKTIT«.

Duplica pri Kamniku: dne 28. in 29. oktobra ob 19. uri amer. film »ČUDOVITO DETE«.

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠCE KRAJN

Torek, 27. oktobra ob 16. uri — red »Iskra« — B. Nušić: »ZALUJOČI OSTALI«

RADIO LJUBLJANA

Ponedeljek, 26. oktobra

8.05 Skladbe grških avtorjev iz vaje pianistki Jenny Protopapa: 9.00 Naš podlistek — Dr. Ivan Ribar: O sinu Loli — II; 9.45 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 10.10 Izbrali smo za vas: 11.00 Pol ure pri »papanu« Haydnui; 11.30 Družina in dom; 12.15 Radijska kmečka univerza — Ing. Franc Potočnik: Odkod dobi Slovenija vrta na cvetljivo semeno; 12.25 Orkestralni operni odlomki; 13.50 Narodne pesmi za glas in harmoniko; 14.10 15 minut s Kmečko godbo; 14.25 Radijska šola za nižjo stopnjo: Spomini; 15.40 Iz svetovne književnosti — Konstantin Pantovski: Čipkarica s severa; 16.00 Petkov koncert ob štirih; 17.10 Razgovor z volivci; 17.40 Poje obrtniški zbor »Enakost« iz Kranja p. v. Viktorija Fabiani; 18.00 Človek in zdravje — Dr. Bogdan Tešković: Spocoč naj bo začeljen otrok — II; 18.30 Iz naših kolektivov; 20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled; 20.30 Mozartovi koncerti — 3. oddaja.

20.15 Kulturni globus; 20.30 Koncert orkestra Radiotelevizije Ljubljana p. v. Uroša Prevorška.

Torek, 27. oktobra

8.05 Simfonija matineja; 9.35 Veliki prizor iz Puccinijeve »Turandote«; 10.30 Potpourri zabavnih zvokov; 11.30 Oddaja za otroke; 12.15 Kmetijski nasveti — Dr. Albin Sedej: Letošnje začasno in razpoznavno cepiranje živine; 12.40 Venček slovenskih narodnih; 13.30 Pester spored opernih ariji; 14.25 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 15.40 Naši popotniki na tujem — Branko Perko: Po gorah Himalaje; 16.25 Vedre melodije; 17.10 Razgovor z volivci; 17.20 Robert Schumann: Simfonija št. 2 v C-duru; 18.00 Iz zbornika spominov; 18.45 Razgovori o mednarodnih vprašanjih; 20.00 Poje pomnoženi zbor RTV Ljubljana p. v. Rada Simonič; 20.30 Radijska igra — Milan Begović: Brez tretjega; 21.30 Plesni orkester RTV Ljubljana.

Sreda, 28. oktobra

0.05 »Prvi koraki v glasbeni svetu; 9.15 Klavirske etude velikih skladateljev; 9.40 Pevka Gabi Novak in Dušan Jakšič; 10.10 Iz jugoslovenskih orkestralnih partitur; 10.00 Priljubljene popevke; 12.15 Radijska kmečka univerza — ing. Marjan Presečnik: Mechanizacija v gozdarsvju; 12.25 Pisani zvoki z Dravskega polja; 12.45 »Pozdrav zгорa«; 13.30 Trio Avgusta Stanka; 14.00 Komorni zbor RTV Ljubljana izvaja pesmi čeških skladateljev; 15.40 Novost na knjižni polici — Alberto Moravia: Rimskie zgodbe; 16. Koncert po željah; 17.10 Sestanek ob petih 17.30 Veliki zabavni orkestri; 18.00 Kulturna kronika; 18.20 »Slavni skladatelji igrajo lastna dela« — IV. oddaja; 18.45 Domäce aktualnosti; 20.00 Marij Kogoj: Dve skladbi za klavir; 20.10 Marij Kogoj: Crne maske, radijska priredba opere.

Cetrtek, 29. oktobra

8.40 Nastope Ljubljanskih vokalnih oktetov; 9.00 Simfonični plasi; 9.45 Cetr ure s kvintetom orglice Branika Kralja; 10.30 Za vsakogar nekaj iz zabavne glasbe; 1.00 Dvospevi z francoskimi operi; 11.30 Oddaja za cicibanje; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Mirko Peterlin: Ing. Mirk Peterlin: Ozka gira v življenskih proizvodnji; 12.40 Ansambel Milan Stante s solisti izvajajo pesmi jugoslovenskih narodov; 14.25 Sport in športniki; 15.40 S knjižnega trga; 16.00 Sesteset minut prijateljem zabavne glasbe; 17.30 Evropski plesni orkestri; 18.00 Turistična oddaja; 18.15 Spoznavamo naše umetnike — Sopranička Ondina Orla-Klasinc; 18.45 Radijska univerza — Dr. Stanko Lajovic: Medicina in storilnost pri deku; 20.00 Cetrkov včer domačih pesmi in načrtov.

Petak, 30. oktobra

8.05 Poje zbor Madrigalistov iz Celovca p. v. Günthera Mittergradneggerja; 9.00 Naš podlistek — Dr. Ivan Ribar: O sinu Loli — II; 9.45 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 10.10 Izbrali smo za vas; 11.00 Pol ure pri »papanu« Haydnui; 11.30 Družina in dom; 12.15 Radijska kmečka univerza — Ing. Franc Potočnik: Odkod dobi Slovenija vrta na cvetljivo semeno; 12.25 Orkestralni operni odlomki; 13.50 Narodne pesmi za glas in harmoniko; 14.10 15 minut s Kmečko godbo; 14.25 Radijska šola za nižjo stopnjo: Spomini; 15.40 Iz svetovne književnosti — Konstantin Pantovski: Čipkarica s severa; 16.00 Petkov koncert ob štirih; 17.10 Razgovor z volivci; 17.40 Poje obrtniški zbor »Enakost« iz Kranja p. v. Viktorija Fabiani; 18.00 Človek in zdravje — Dr. Bogdan Tešković: Spocoč naj bo začeljen otrok — II; 18.30 Iz naših kolektivov; 20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled; 20.30 Mozartovi koncerti — 3. oddaja.

Sobota, 31. oktobra

8.05 Skladbe srbskih avtorjev; 8.35 Od skladb do rumen: 9.45 Igra kvintet Jožeta Kampiča; 10.10 Z našimi pevci v priljubljenih operah; 11.30 Pionirski tednik: 12.00 Jakov Gotovac: Pesem in ples z Balkana; 12.15 Kmetijski nasveti — Jaka Bogataj: Klubi mladih proizvajalcov na družbenih posestvih; 12.25 Domaci napeli izpod zelenega Pohorja; 12.45 Koracičnice z Bostonškim promenadnim orkestrom; 13.55 Pol ure pri skladatelj romantične; 14.25 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 16.00 »Slovenska pesem izahodne meje«; 16.30 Za prijetno razpoloženje; 17.10 Melodije za vas; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.15 Koncert Slovenskega oktetov; 18.45 Okno v svet; 20.00 Pokazi, kaj znaš; 21.30 Melodije za prijeten konec tedna.

FRANCETU DOLINARJU, meterju »Glasu Gorenjske«, čestitamo k njegovemu 53. rojstnemu dnevu in mu želimo, da bi še dolgo časa ostal med nami.

**Redakcija
»Glasu Gorenjske«**

Veleželeznina MERKUR, Kranj, Koroška cesta 1 razpisuje delovno mesto

BLAGAJNIČARKE za trgovino na drobno.

Nastop 1. decembra ali po dogovoru. — Prednost imajo izkušene trgovske pomočnice. — Ponudbe je poslati na taj ništvu podjetja do 9. novembra.

sport - sport - sport - sport - sport

REPUBLIŠKA ROKOMETNA LIGA

Groba igra in pretep po tekmi v Mariboru

KOVINAR : MLADOST 15:21 (9:8)

Maribor, 25. oktobra

Cez šest tednov bodo mladinski-gradičelji slavili največjo Istošo zmag, ko bodo zabetonirali zadnji kilometr avtomobilske ceste na odseku Paračin-Niš. Slovenska mladina je dala lep prispevki k izgradnji avtomobilske ceste v Srbiji in Makedoniji. Vsega skupaj bo v 46 brigadah sodelovalo približno 4700 brigadirjev. Devet brigad je prav to dni na akciji, 35 pa se jih je vrnilo z gradbišča. Te dni bosta odšli na avtomobilsko cesto še dve mladinski brigadi. — Med brigadami je bilo 151 srednješolskih, 4 študentskih in 27 kmečko-delavskih. V Sloveniji je bilo tudi 9 večjih lokalnih delavnih akcij, na katerih je sodelovalo 23 brigad s približno 1500 brigadirji. Gradnja avtomobilske ceste Prevoje-Trojane v dolžini 22 kilometrov je bila najpomembnejša. Pri gradnji kranjskega vodovoda je sodelovalo 500 brigadirjev. Razen tega je slovenska mladina sodelovala pri melioracijskih delih na Vrhniku, raznih akcijah v Ljubljani, pri gradbenih delih za gozdno šolo v Bohinju, pri urejanju cest v celjskem okraju in pri urejanju stadiona v Novem mestu.

Porast svetovne poljedelske proizvodnje

Svetovna poljedelska proizvodnja se je v letu 1958/59 povečala za 4% v primerjavi z zadnjima dvema letoma, izjavlja v svojem letnem poročilu Organizacija za

potrebe v Karelji. Znanstveniki pravijo, da drugi sloj predstavlja najgloblji del Zemljine skorje, pod katero se pričenja sloj, ki predstavlja prehod med skorjo in jezero. Znanstveniki so prav tako ugotovili, da debelina Zemljine skorje ni povsod enaka.

KROŽNIKI IZ PAPIRJA

Neko švedsko podjetje, ki proizvaja embalažo, je pred kratkim patentiralo novi proizvod — papirne krožnike, prevlečene s plastično maso. Glavna prednost je novih krožnikov je v tem, ker jih ni treba umivati. Po uporabi jih kratkomalo odvrzemo. Trenutno je take krožnike mogoče kupiti samo v Švedski, toda podjetje, ki jih proizvaja, jih namerava že v prihodnjem letu izvazati tudi v druge države. Menda bodo nekatem tornavnim dovolili lastno proizvodnjo.

Krožnik je sesavljen iz treh slojev papirja in je prevlečen s polnilom. Ne prepriča maščobe in lahko vzdrži temperaturo do 120 stopin Celzija tako, da lahko nanj postavimo vse vrste topnih jedil. Težak je le 23 gramov.

Ceprav ni moč predvideti, ali bo ta krožnik vnesel revolucijo v gospodinjstva in odpravil potrebo po pranju posode, bo vsekakor zelo praktičen za bolnice, šole, tovarniške menze, restavracije družbe prehrane in taborjenja.

Zemeljsko skorjo tvorita dva glavna sloja. Prvi seže do globine 10 do 14 km, drugi pa v globino do 40 km.

To odkritje je rezultat dela sovjetskih znanstvenikov, ki so proučevali umetno izvzvane tektoniske

potrese v Karelji. Znanstveniki pravijo, da drugi sloj predstavlja najgloblji del Zemljine skorje, pod katero se pričenja sloj, ki predstavlja prehod med skorjo in jezerom. Znanstveniki so prav tako ugotovili, da debelina Zemljine skorje ni povsod enaka.

Sovjeti geologi so prišli do zaključka, da se posamezne plasti Zemljine skorje počasi premikajo v vertikalni smeri in na ta način ustvarjajo »predele globokih usekova. V teh predelih so se obliko-

JANKOVIČEVA PEĆINA

Nedaleč od Sadilovega v soteski reke Korane je »Jankovičeva pećina«. Na vhodu se še danes vidi rdeči križ, simbol borbe proti Turkom. Med narodnoosvobodilno borbo je pećina služila kot zatočišče ženskam, otrokom in starem.

URA, KI JO POGANJA SONČNA ENERGIJA

Ameriški tehniki, zaposleni pri Hoffmann Electronics Corp., so vdelali prvo uro, ki jo poganja sončna energija. Uro obdaja stekleno ohišje, na katerem je 20 majhnih sončnih baterij, ki vpadajočo svetlobno energijo spremiščajo v električni tok, ta pa poganja mehanizem ure. Izkoristek sončnih baterij je komaj 10%, kar pa vseeno zadostuje, da ura deluje. Nekaj električne pa se še akumulira, da potem čez noč poganja uro.

ZBIRALEC KAMENJA

V

Zagrebu živi človek, ki že več

kot trideset let zbira samo — kamenje. To je 50-letni Pavel Zubović. V njegovi zbirki je več kot 30.000 primerov različnih kamnov najrazličnejših oblik. Ti kamni so podobni človeškim in živalskim glavam, številkam, črkam in raznim drugim predmetom. Zubović zbirja kamne že od otroških let in pravil, da ne bo prenehral, dokler bo živ. Svojo nenavadno zbirko skrbno čuva, a jo z veseljem pokaže vsakomur, ki to želi. Stalno jo dopoljuje, pred kratkim je načel načel, ki je podoben glavi moža in žene s klobukoma.

OBRAZI IN POJAVI

MRTVO SRCE

Lep jesenski dan je zabil mladino iz tesnih pisarn. Domeni so se, zbrali nekaj denarja, in se odpeljali v moravske doline.

Kraj Moravce je bil cilj potovanja. Izstopili so in si ogledali spomenik padlim v NOB — in dalje spomenik Jurija Vege, slavnega matematika, domačina iz Zagorja pri Moravčah. Razigranost jih je zavila na travniško stezico. Naposled so se ustavili pod slikovitim kozolcem in se fotografirali. Potem so se vrnili. Pot jih je vodila mimo dreves, pod katerimi so ležala tudi jabolka in nekaj načetih repk. Vodja skupine je vsem zabil: »Pustite jabolka kjer so, nekateri kmeti so kot sršen; poznajo samo besedo: moj travnik, moje sadje...«

Vsi so se nasmehali, vendar je nekdo navkljub nasvetu pobral piščavo jabolko, ga obrezal in z načetim užitkom pojedel.

Tedaj pa...

Od nekod je pritekla obilna ženska z naočniki na nosu.

»Da vas ni sram,« je zakričala. »Sadje je naše in samo naše... in tako malo ga je letos. Vi pa prideite in kradečte naša jabolka, ko jih še sami za potrebo ne bomo imeli... in... in...«

Raznih inov je bilo še mnogo, kar je izgovarjala s takim tonom, da so bili vsi ogorčeni.

»Kdo je kradel jabolka?« je jezno vprašal vodja skupine.

»Da, pa ga je... saj sem videla, ko ga je pobral,« je bruhnilo iz nje.

»Gospa, tu imate sto dinarjev za tisto piščavo jabolko,« je vzkliknil prizadeti.

»Ne maram od takib...«

Beseda ni mogla dokončati, pač pa je jezno vrgla denar po tleh, odpetala navzdol in govorila nekaj o današnji mladini. Še dolgo so gledali za njo, zmajali z glavami in nekaj težkega je leglo vam, ki to želi. Stalno jo dopoljuje, pred kratkim je načel načel, ki je podoben glavi moža in žene s klobukoma.

Ado

Priprave za Chopinovo proslavo

benik Heinrich Husmann o Pomembnosti romantike v svetovni glasbeni književnosti« itd.

Po zaključku kongresa, ki bo trajal šest dni, se bo v Varšavi prileč šesti mednarodni kongres pianistov. Pričakujejo, da se bodo tega kongresa udeležili priznani mladi pianisti z vsega sveta.

V okviru priprav za Chopinov jubilej so v več državah osnovali komite za proslavo Chopinovega leta in nacionalne sekcije Chopinovega društva, med katerimi je tudi Jugoslavija.

CEPLJENJE PROTI OTROŠKI PARALIZI V SOVJETSKI ZVEZI

Zdravstvena oblast v Sovjeti zvezni pripravlja cepljenje vsega prebivalstva proti otroški paralizi in to s Sabinovim cepivom, izdelanim na osnovi živega virusa.

Prof. Mihail Čumakov, direktor Instituta za borbo proti otroški paralizi je izjavil sodelavcu »Komsomolskaje pravde«, da je bilo deset milijonov prebivalcev Sovjetske zvezde cepljenih. Na področju Balkika, kjer so izvršili cepljenje, se je število primerov otroške paralize zmanjšalo za devet do desetkrat.

„Podmornica“

V splitski četrti Lučac, zgrajeni brez urbanističnega načrta, je nekaj nenavadnih hiš. V Mosorski ulici na primer stoji hiša, katere pročelje je široko samo 2 m, medtem ko je ta enonadstropna stavba dolga 8 metrov. Bržčas je to najožja hiša v naši deželi. Zaradi njenih nenavadnih dimenzij jo Splitčani imenujejo hiša — podmornica.

V Skofiji Loki na Mestnem trgu lahko vidimo zanimivost, ki ji je hotrovala iznajdljivost. Drevo s poškodovanim debлом so podzidali, da se ne bi podrl.

KRIŽANKA ST. 29

4	5	6	15	16	17
?					
8				9	
40			44	41	
	45				
44					

Vodoravno: 1. spojeni kovini, 7. kratico prvega ustavljajnega telesa nove Jugoslavije, 8. manjša vojaška enota, 9. vzdih, 10. ožemati, 13. zaključen, končan, 14. prekletstvo.

Navpično: 1. del motornega vozila, 2. mesto na Poljskem, 3. kopirni papir (mnosina), 4. kazalni zaimek, 5. soglasnika, 6. zbirka, 9. najmanjši del tvarine, 11. staroslovanski glas, 12. oče - ljubkovalno.

REŠITEV 28. KRIŽanke

Vodoravno: 1. alpaka, 7. Bintan, 8. Ob, 9. ora, 10. Roma, 12. jez, 13. jo, 15. utisak, 17. Romuni.

Navpično: 1. Abo, 2. libretto, 3. p. n., 4. atom, 5. Karajan, 6. Ana, 11. Ozim, 12. Jur, 14. omi, 16. šu.

ROMAN

II. del

72

VIGENCI

Mimi Malenšek Korič

Dominik je pol slonel, pol ležal na ognjišču. Obraz je imel zarit v pepel in ugaslo oglje.

Anin krik je priklical delavce iz zgornjega vigenca. Prišli so in se gretli okrog mrtvega Dominika. Nobeden se ga ni upal dotkniti. Celo govorili so šepetajo, kakor bi se ga bali zdramiti.

»Srčna kap ga je, saj je bil bolan na srcu.«

»Dobro, da ni padel v ogenj, sicer bi se užgal.«

Za vrati je stal Grošljev Tonček in z velikimi očmi trmel v mrliča na ognjišču. Ta mož z obrazom v pepelu je njegov oče!

»Kaj neki je iskal ponocí tod?« se je začudil enooki Grofič.

Resmanov Tonč ga je žalostno pogledal.

»Eh, vigenči!« je rekel. »Še umreti ni mogel brez njih.«

Potem sta prišla Pavle in Grošljelj. Previdno, kakor bi ga lahko zbolelo, sta ga vzdignila z ognjišča in odnesla v hišo.

Shežilo je dva dni in novega snega se je naletelo do kolen, ko so nesli Dominika Zgonca k zadnjemu počitku. Krsto so mu zasuli z venci iz suhega cvetja. — V imenu

Družbe se je poslovil od njega Hetori, v imenu delavcev Fulda. Za njim je govoril tudi župnik. Hvalili so ga, da je bil dober, veren in delaven človek. Stari kovači so smrklali v žepne rute, ženske so jokale. Ministranti so se nestrnpo prestopali v premočenih čevljih. Z mrtvo brlečih voščenk je kapljil vosek in se jim cedil po rokah. Potem so se ljudje jeli razhajati.

»Vse bogastvo mu ni pomagalo, umrl je in ničesar ni vzel s seboj,« so govorile spotoma ženske.

»Kakšen gospodar je umrl z njim,« so rekali mojstri. Hetori, ki je tako ganljivo govoril na grobu, se je nagnil k Rotarju in šepnil:

»Ali že veš? Pavle bo delež vzel ven.«

»Hudička!« je sisknil Rotar in obstal. »Potem bo Družbe konec.«

»Bomo videli,« je podjetno dejal Hetori.

Zadnji so odhajali domači in sorodniki. — Ana se je opirala na Pavla in Vido. Težko je hodila in še zmeraj si je brisala solze. Ko so se približali domu, je vzdihnila:

»Nesrečni vigenči! Najbolje bi bilo, ko bi jih ne imeli.«

Pavle se ji je nasmehnil. S toplim pogledom je objel široke strehe obeh vigencev, zasnežena kolesa nad motno vodo, široka vrata, sajaste stene. — Čutil je v njih utrip življenja in vroče strasti, ljubil jih je.

Na dvorišču se je odtrgal od matere in žene in z dolgimi koraki stopil po svežem snegu v svoj veliki vigenec...

K O N E C